

600

Besluit van 29 juli 1994, houdende vaststelling van het Reisbesluit buitenland voor het burgerlijk rijkspersoneel (Reisbesluit buitenland) en wijziging van het Reisbesluit binnenland

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 14 december 1993, nr. AD93/U916, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Personeelsmanagement Rijksdienst, afdeling Arbeidsvoorwaarden en Sociaal Beleid;

Gelet op de artikelen 125, eerste lid, en 134, eerste lid, van de Ambtenarenwet, artikel 2 van de Wet rechtspositie ministers en staatssecretarissen, de artikelen 2, derde lid, en 4a, derde lid, van de Wet van 11 september 1964, houdende vaststelling van een nieuwe regeling van de bezoldiging van de vice-president van de Raad van State en de staatsraden, alsmede van de president en de overige leden van de Algemene Rekenkamer (Stb. 1993, 218) en artikel 7 van de Wet Nationale ombudsman;

De Raad van State gehoord (advies van 24 mei 1994, nr. W04.93 0835.);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 19 juli 1994, nr. AD94/671, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Personeelsmanagement Rijksdienst, afdeling Arbeidsvoorwaarden en Sociaal Beleid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1

Naar de regels bij of krachtens dit besluit wordt vergoeding verleend van reis- en verblijfkosten in verband met buitenlandse dienstreizen.

Artikel 2. Begripsomschrijvingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. Onze Minister:
het hoofd van het betrokken ministerie;
- b. betrokkene:

degene die op basis van het Algemeen Rijksambtenarenreglement, het Arbeidsovereenkomstenbesluit, het Ambtenarenreglement Staten-

Generaal of het Reglement Dienst Buitenlandse Zaken werkzaam is, met dien verstande dat bij de tewerkstelling in het buitenland op basis van het Reglement Dienst Buitenlandse Zaken, de bij of krachtens dat reglement gestelde regels gelden;

c. dienstreis:

een door het bevoegd gezag schriftelijk opgedragen reis in verband met het verrichten van werkzaamheden buiten Nederland alsmede het hiermee verband houdende verblijf, met uitzondering van de reis die in Nederland is begonnen en waarbij het reisgedeelte buiten Nederland beperkt is of waarbij de grensoverschrijding niet noodzakelijkerwijs leidt tot uitgaven voor maaltijden of overnachting in het buitenland.

Artikel 3. Hoge Colleges van Staat

Indien de toepassing van dit besluit plaatsvindt ten aanzien van een betrokkene bij één der Hoge Colleges van Staat, worden de bevoegdheden van Onze Minister uitgeoefend door onderscheidenlijk de Voorzitters van elk der beide Kamers der Staten-Generaal, de Vice-President van de Raad van State, de President van de Algemene Rekenkamer en de Nationale ombudsman.

Artikel 4. Begin en einde der dienstreizen

Het beginpunt en het eindpunt van de dienstreis worden bepaald door het bevoegd gezag.

Artikel 5. Beperking en uitsluiting van aanspraken

Indien van derden vergoedingen worden ontvangen voor de in dit besluit bedoelde kosten, worden deze in mindering gebracht op de vergoedingen waarop krachtens dit besluit aanspraak bestaat met dien verstande dat de betrokkene op wie een door de Commissie van de Europese Gemeenschappen vastgestelde communautaire vergoedingsregeling voor reis- en verblijfkosten van toepassing is geen aanspraak heeft op vergoedingen krachtens dit besluit.

HOOFDSTUK 2. KOSTENVERGOEDINGEN

Paragraaf 1. Reiskosten

Artikel 6. Openbaar vervoer, vliegreizen en bootreizen

1. Wegens reiskosten per openbaar vervoer, per boot en per vliegtuig worden vergoed de kosten die blijkens overgelegde bewijsstukken in verband met de dienstreis zijn gemaakt voor het gebruik van daartoe door het bevoegd gezag aangewezen vervoermiddelen.

2. De betrokkene die tijdens een dienstreis gebruik maakt van vervoer per trein, is gerechtigd om voor rijksrekening in de eerste klasse te reizen. Indien gebruik wordt gemaakt van een ander openbaar vervoermiddel, een boot of een vliegtuig met vervoerclassen, bepaalt het bevoegd gezag in welke vervoerklasse mag worden gereisd, met dien verstande dat het reizen per vliegtuig in de eerste klasse of een daarmee vergelijkbare klasse niet voor vergoeding in aanmerking komt.

3. Voor zover het dienstbelang dan wel de reisomstandigheden naar het oordeel van het bevoegd gezag daartoe aanleiding geven, worden toeslagen voor bijzondere treinen, kosten van plaatsreservering in treinen en kosten voor het gebruik van een slaapwagen alsmede extra kosten voor bagage als reiskosten vergoed.

4. De volgende kosten worden eveneens als reiskosten vergoed:

- a. kosten van vervoer van het station, de haven of het vliegveld van aankomst naar de plaats van bestemming op de heenreis en op de terugreis;
- b. kosten voor luchthavenrechten;
- c. kosten voor een kruier.

Artikel 7. Eigen motorvoertuig voor reisgedeelte binnen Nederland

Indien voor een binnen Nederland verlopend gedeelte van de dienstreis dat aansluit op een reisgedeelte per openbaar vervoer, vliegtuig of boot met toestemming van het bevoegd gezag gebruik wordt gemaakt van een eigen motorvoertuig, wordt daarvoor een vergoeding verleend volgens door Onze Minister van Binnenlandse Zaken te stellen regels.

Daarbij wordt onderscheid gemaakt in:

- a. een vergoeding voor het gebruik van het motorvoertuig indien niet of niet op doelmatige wijze per openbaar vervoer kan worden gereisd;
- b. een vergoeding voor het gebruik van het motorvoertuig in bijzondere gevallen indien op doelmatige wijze per openbaar vervoer kan worden gereisd.

Artikel 8. Gehuurd vervoermiddel

Indien naar het oordeel van het bevoegd gezag het dienstbelang ermee is gebaat dat tijdens een dienstreis gebruik wordt gemaakt van een gehuurd vervoermiddel of een taxi, worden de aan dat gebruik verbonden kosten volledig vergoed.

Artikel 9. Bezoekreizen

Het bevoegd gezag kan bij een dienstreis van lange duur aan de betrokkene toestemming verlenen voor één of meer bezoeken van korte duur naar zijn woonplaats terug te keren. De reiskosten die blijkens overgelegde bewijsstukken voor een bezoekreis zijn gemaakt, worden slechts vergoed indien in overeenstemming met het bevoegd gezag gebruik is gemaakt van een openbaar middel van vervoer, een vliegtuig of een boot, naar de laagste klasse. Voor een bezoekreis is het vierde lid van artikel 6 van overeenkomstige toepassing.

Paragraaf 2. Verblijfkosten

Artikel 10

1. Verblijfkosten zijn de in verband met een dienstreis noodzakelijk gemaakte kosten voor maaltijden, logies en kleine uitgaven.
2. De verblijfkosten worden vergoed volgens door Onze Minister van Binnenlandse Zaken te stellen regels.
3. Geen aanspraak op vergoeding wegens verblijfkosten bestaat:
 - a. voor een dienstreis van korter dan vier uur;
 - b. voor een reisgedeelte in Nederland van korter dan vier uur dat aansluit op een reis of reisgedeelte per boot of vliegtuig;
 - c. voor een reisgedeelte per vliegtuig;
 - d. voor een bezoekreis als bedoeld in artikel 9 met uitzondering van die delen van de reis die verband houden met het afleggen van het traject tijdelijke verblijfplaats-woonplaats.
4. Aan de betrokkene die tijdens de dienstreis overnachting van overheidswege ontvangt en daarvoor kosten maakt, worden deze kosten vergoed. In geval van de verstrekking van overheidswege geen gebruik is gemaakt, bestaat geen aanspraak op vergoeding.
5. Geen aanspraak op vergoeding voor maaltijden bestaat indien

tijdens een dienstreis gelegenheid bestaat al dan niet tegen betaling maaltijden van overheidswege te ontvangen, tenzij de betrokkene aannemelijk maakt dat hij daarvan geen gebruik heeft kunnen maken.

6. Het bevoegd gezag kan een lagere vergoeding wegens verblijfkosten vaststellen dan de vergoeding die wordt vastgesteld volgens de in het tweede lid bedoelde regels, indien veelvuldig dienstreizen moeten worden gemaakt en de aard der werkzaamheden of de reisomstandigheden van de betrokkene daartoe naar het oordeel van het bevoegd gezag aanleiding geven.

7. Het bevoegd gezag kan een betrokkene die met alle bewijsstukken aantoonst dat een vergoeding vastgesteld volgens de in het tweede lid bedoelde regels door bijzondere omstandigheden niet toereikend is om de tijdens de dienstreis gemaakte verblijfkosten te bestrijden, toestaan de meerdere kosten, hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk in rekening te brengen.

8. Onder overnachting van overheidswege bedoeld in het vierde lid en maaltijden van overheidswege bedoeld in het vijfde lid worden verstaan: overnachting en maaltijden verstrekt vanwege het Rijk of een ander Nederlands publiekrechtelijk lichaam of semi-publiekrechtelijk lichaam.

Paragraaf 3. Overige bepalingen met betrekking tot kostenvergoedingen

Artikel 11. Bijkomende kosten

De in verband met een dienstreis gemaakte kosten voor interlokale en internationale telefoongesprekken ten behoeve van dienstdoeleinden alsmede de naar het oordeel van het bevoegd gezag noodzakelijk gemaakte kosten voor vaccinatie, een cursus, representatie en voor inschrijving voor een conferentie worden op basis van overgelegde bewijsstukken volledig vergoed.

Artikel 12. Garderobekosten

Indien klimatologische of andere bijzondere omstandigheden in een tijdens een dienstreis te bezoeken land daartoe aanleiding geven, kan het bevoegd gezag volgens door Onze Minister van Binnenlandse Zaken te stellen regels aan de betrokkene een tegemoetkoming verlenen in de aangetoonde en naar het oordeel van het bevoegd gezag noodzakelijk gemaakte kosten voor bijzondere kleding en uitrusting.

Artikel 13. Ziekte, ongeval; verlies, diefstal of beschadiging bagage

1. Indien de betrokkene aantoonst dat hij tijdens een dienstreis tengevolge van ziekte of van een ongeval kosten heeft moeten maken, kan het bevoegd gezag hiervoor een vergoeding vaststellen voor zover deze kosten ten laste van betrokkene blijven.

2. Indien de betrokkene aantoonst dat hij tengevolge van verlies, diefstal of beschadiging van voor de dienstreis meegenomen noodzakelijke bagage kosten heeft moeten maken, kan het bevoegd gezag hiervoor een vergoeding vaststellen, zulks tot ten hoogste een nader door Onze Minister van Binnenlandse Zaken vast te stellen maximum.

Artikel 14. Hardheidsclausule

Onze Minister kan ten aanzien van een betrokkene of een door hem aan te wijzen groep van betrokkenen, in afwijking van de bij of krachtens dit besluit gestelde regels besluiten, indien bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven.

Artikel 15. Bijzondere regelingen

Onze Minister kan in overeenstemming met Onze Minister van Binnenlandse Zaken voor bepaalde groepen personeel in afwijking van dit besluit bijzondere regelingen treffen.

Artikel 16. Reisdeclaraties

1. Het declareren van de in dit besluit bedoelde kosten geschiedt op een door het bevoegd gezag voorgeschreven wijze.

2. De aanspraak op een vergoeding vervalt, indien de betrokkene de declaratie niet heeft ingediend binnen drie maanden na beëindiging van de dienstreis waarop de declaratie betrekking heeft.

Artikel 17. Overleg

Over de wijzigingen van de vergoedingen voor reis- en verblijfkosten krachtens dit besluit wordt overleg gevoerd met de centrales van overheidspersoneel in het Sectoroverleg Rijkspersoneel, voor zover een lid de behoefte daaraan aan de voorzitter heeft kenbaar gemaakt.

HOOFDSTUK 3. DIVERSE BEPALINGEN

Artikel 18. Intrekking Reisbesluit 1971

Het Reisbesluit 1971 wordt ingetrokken.

Artikel 19. Vergoeding reis- en verblijfkosten voor enkele hoge functionarissen

Aan ministers en staatssecretarissen, de vice-president van de Raad van State, de president van de Algemene Rekenkamer, de Nationale ombudsman, de directeur van het Kabinet der Koningin, alsmede aan personen die genoemde ambten waarnemen of de dragers van genoemde ambten vervangen, wordt voor hun buitenlandse dienstreizen vergoeding verleend tot de bedragen, die volgens hun opgaven met inachtneming van gepaste zuinigheid in totaal, onderscheidenlijk voor reiskosten en voor verblijfkosten, zijn uitgegeven, in voorkomende gevallen daaronder begrepen de uitgaven van en ten behoeve van de reizigers die hen vergezellen.

Artikel 20. Wijziging Reisbesluit binnenland

Artikel 18 van het Reisbesluit binnenland¹ komt als volgt te luiden:

Artikel 18. Vergoeding reis- en verblijfkosten voor enkele hoge functionarissen

Aan ministers en staatssecretarissen, de vice-president van de Raad van State, de president van de Algemene Rekenkamer, de Nationale ombudsman, de directeur van het Kabinet der Koningin, alsmede aan personen die genoemde ambten waarnemen of de dragers van genoemde ambten vervangen, wordt voor hun binnenlandse dienstreizen vergoeding verleend tot de bedragen, die volgens hun opgaven met inachtneming van gepaste zuinigheid in totaal, onderscheidenlijk voor reiskosten en voor verblijfkosten, zijn uitgegeven, in voorkomende gevallen daaronder begrepen de uitgaven van en ten behoeve van de reizigers die hen vergezellen.

Artikel 21. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag van de tweede kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het is geplaatst.

¹ Stb. 1993, 144, gewijzigd bij besluit van 25 april 1994, Stb. 346

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken
Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 13 september 1994, nr. 175

Artikel 22. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Reisbesluit buitenland.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 29 juli 1994

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken,
D. IJ. W. de Graaff-Nauta

Uitgegeven de zestiende augustus 1994

De Minister van Justitie,
A. Kosto

NOTA VAN TOELICHTING

ALGEMEEN

Het Reisbesluit 1971 voorzag tot 1 april 1993 in de mogelijkheid om vergoedingen te verlenen voor de in verband met binnenlandse en buitenlandse dienstreizen gemaakte reis- en verblijfkosten. Er waren diverse redenen die tot wijziging van dit Reisbesluit 1971 aanleiding gaven. De regelgeving behoeft vereenvoudiging, het kabinetsbesluit het autogebruik tijdens dienstreizen terug te dringen en opmerkingen van de Belastingdienst over de fiscale bovenmatigheid van diverse vergoedingsbedragen. Gelet op de aard en de omvang van de uit vorenstaande volgende wijzigingen werd omwille van de duidelijkheid en de inzichtelijkheid besloten de vergoeding voor binnenlandse dienstreizen en buitenlandse dienstreizen in afzonderlijke besluiten te regelen.

Op 1 april 1993 is ten behoeve van het personeel vallend onder het Sectoroverleg Rijkspersoneel het Reisbesluit binnenland in werking getreden, waarmee per die datum de bepalingen van het Reisbesluit 1971 met betrekking tot de dienstreizen binnen Nederland vervielen. In de nota van toelichting van dat besluit werd reeds aangekondigd dat ten behoeve van bedoelde categorie overheidspersoneel nog een afzonderlijk Reisbesluit voor buitenlandse dienstreizen tot stand zou worden gebracht. Dit besluit strekt daartoe.

Aan de totstandkoming van het Reisbesluit buitenland liggen de volgende redenen ten grondslag.

1. De opvattingen over de mate van het centraal regelen van zaken zijn sedert de totstandkoming van het Reisbesluit 1971 veranderd. Anders dan in 1971 wordt nu veel waarde gehecht aan de aanwezigheid van zekere mogelijkheden voor het lokale management om in te spelen op allerlei situaties die zich in de praktijk kunnen voordoen.

2. Er is een andere visie ontstaan over het vergoeden van kosten. Zo wordt er bijvoorbeeld thans geen aanleiding meer gezien de hoogte van vergoedingen afhankelijk te stellen van het salaris dat iemand verdient. Voorts wordt de op grond van het Reisbesluit 1971 geldende systematiek van forfaitaire vergoedingen wegens verblijfkosten niet meer op alle punten als redelijk ervaren.

3. Het algemene streven is de automobilititeit terug te dringen. Het Reisbesluit 1971 biedt te veel ruimte voor autogebruik.

4. De mededeling van de Belastingdienst dat bij de bepaling van de maaltijdvergoedingen en de vergoeding voor kleine uitgaven, rekening moet worden gehouden met het feit dat de kosten van een maaltijd thuis of van een lunchpakket worden bespaard.

Rekening houdend met het vorenstaande en gelet op het bedrijfsbelang van de rijksoverheid als werkgever en het financiële belang van de werknemer binnen de rijksoverheid kunnen de volgende doelstellingen worden geformuleerd.

1. Het Reisbesluit buitenland dient op adequate wijze te voorzien in een vergoeding van de kosten die voor de werknemer noodzakelijkerwijs uit de opdracht om een dienstreis te ondernemen volgen; het Reisbesluit buitenland zal uiteraard financieel beheersbaar dienen te zijn.

2. Het Reisbesluit buitenland dient het decentrale management voldoende beslissingsruimte te bieden.

3. De vergoedingen wegens verblijfkosten worden deels vastgesteld op basis van werkelijke kosten en deels op basis van forfaitaire bedragen.

4. Het Reisbesluit buitenland dient de mogelijkheden tot een vergoeding voor autogebruik zoveel mogelijk te beperken.

5. Fiscaal bovenmatige vergoedingen dienen zoveel mogelijk te worden vermeden.

Het Reisbesluit buitenland verschilt op een aantal punten van het Reisbesluit 1971; de belangrijkste daarvan zijn:

- vergoeding van de kosten van vervoer geschiedt uitsluitend op basis van bewijsstukken;
- het systeem van een verblijfkostenvergoeding per etmaal waarop kortingen kunnen plaatsvinden wordt vervangen door een systeem waarbij de verblijfkostenvergoeding wordt opgebouwd;
- bij gebruik van een vliegtuig of boot met klasseindeling bepaalt het bevoegd gezag in welke klasse voor rijksrekening mag worden gereisd;
- de vergoeding voor overnachtingskosten wordt vastgesteld op basis van werkelijk gemaakte kosten;
- bij dienstreizen die korter duren dan vier uur (was drie uur), alsmede voor een reisgedeelte in Nederland van korter dan vier uur (was drie uur) dat aansluit op een reis of reisgedeelte per boot of vliegtuig, vindt geen vergoeding wegens verblijfkosten plaats.

Het ontwerp-Reisbesluit buitenland was onderdeel van het met de centrales van overheids personeel overeengekomen pakket arbeidsvoorwaarden- en werkgelegenheidsmaatregelen 1993-1994 voor de sector Rijk.

Fiscale aspecten

Fiscaal bovenmatige vergoedingen worden in het Reisbesluit buitenland zoveel mogelijk vermeden.

Dit neemt niet weg dat er zich nogal wat situaties kunnen voordoen waarin van fiscale bovenmatigheid sprake kan zijn. Eén van deze situaties is bijvoorbeeld die waarin wordt voldaan aan het 20-dagen-criterium dat voor de toepassing van het reiskostenforfait wordt gehanteerd. In dat geval dienen niet alleen de boven het reiskostenforfait betaalde reiskostenvergoedingen te worden gefiscaliseerd maar ook de verblijfkostenvergoedingen. Deze fiscalisering dient plaats te vinden vanaf de eerste reisdag. Een uitzondering op deze regel geldt ten aanzien van de verblijfkostenvergoedingen in de situatie dat niet dan wel eerst na enige tijd is te voorzien dat het 20-dagen-criterium van toepassing is. In dat geval worden de verblijfkostenvergoedingen gefiscaliseerd zodra aan het 20-dagen-criterium wordt voldaan onderscheidenlijk vanaf het eerste moment waarop te voorzien is dat aan dat criterium zal worden voldaan.

De fiscale bovenmatigheid kan ook een rol spelen bij de toepassing van artikel 8 van het besluit.

Zo kan de werkgever aan de betrokkene die een auto huurt daarvoor fiscaal onbelast geen hogere vergoeding verlenen dan 57 cent per kilometer (met uitzondering van de aangetoonde kosten voor een taxi, die wel volledig fiscaal onbelast kunnen worden vergoed).

Indien de werkgever de auto huurt of de betrokkene de auto namens de werkgever huurt (en de huurkosten derhalve rechtstreeks voor rekening van de werkgever komen) dient er voorts rekening mee gehouden te worden dat bijtelling van 20% dan wel 24% van de cataloguswaarde van de auto bij het loon voor de betrokkene een rol kan gaan spelen indien de auto ook voor privé-doeleinden wordt gebruikt.

In de genoemde vergoeding van 57 cent, welke op grond van artikel 7 ook kan worden toegekend voor het gebruik van een eigen motorvoertuig, worden tol-, veer- en parkeergelden geacht te zijn opgenomen. Voor zover deze extra kosten in bijzondere gevallen onder toepassing van artikel 14 worden vergoed behoren de betreffende vergoedingen dus tot het fiscaal loon. Er zijn echter ook andere – wellicht meer te prefereren – voorzieningen ten aanzien van deze kosten denkbaar. Hierbij kan worden gedacht aan de verstrekking door de werkgever aan de betrokkene van een plaatsbewijs voor een pont of parkeerkaart dan wel een credit-card waarmee de kosten rechtstreeks van de rekening van de werkgever

kunnen worden afgeschreven. De toepassing van de fiscale regels leiden dan niet tot een bijtelling.

Er wordt voorts op gewezen dat vergoedingen die op grond van artikel 13 (voor kosten tengevolge van ziekte of een ongeval) worden toegekend – al dan niet gedeeltelijk – tot het fiscaal loon kunnen behoren.

Ook bij voorzieningen en regelingen die worden getroffen in het kader van de artikelen 14 (voor kosten als gevolg van bijzondere omstandigheden) en 15 (voor bepaalde groepen personeel) kunnen fiscale aspecten een rol spelen. Naast het vorenstaande dient ook rekening te worden gehouden met andere en eventuele nieuwe voorschriften van de fiscale wetgever. De verantwoordelijkheid voor een juiste toepassing van de fiscale wetgeving vereist dat de werkgever steeds attent is op zulke situaties.

Consequenties voor betrokkenen

Het Reisbesluit buitenland zal voor de betrokkenen consequenties hebben. Dit houdt met name verband met het feit dat bij de vaststelling van de vergoedingen voor verblijfkosten fiscale bovenmatigheid zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Financiële gevolgen voor het Rijk

De per saldo lagere kosten van de toepassing van het nieuwe Reisbesluit buitenland zullen omstreeks f 2 miljoen structureel per jaar bedragen.

Delegatie

Het nieuwe Reisbesluit kent verschillende delegatie-bepalingen. Zo vindt delegatie van regelgevende bevoegdheid plaats aan de Minister van Binnenlandse Zaken. Dit gebeurt in hoofdzaak in die gevallen waarin sprake is van de vaststelling van vergoedingsbedragen, die bijvoorbeeld aan de hand van prijsstijgingen of in verband met bepalingen in de belastingwetgeving dienen te worden aangepast. Met name is van deze delegatie sprake in de artikelen 7 (kilometervergoeding voor gebruik eigen motorvoertuig voor een reisgedeelte binnen Nederland), 10 (de vergoeding voor verblijfkosten) en 12 (de vergoeding voor garderobekosten). Ter uitvoering hiervan zal door de Minister van Binnenlandse Zaken de Reisregeling buitenland tot stand worden gebracht.

Voorts vindt delegatie van bevoegdheid aan de onderscheidene ministers plaats in de artikelen 14 en 15 van het besluit. Het gaat hier respectievelijk om de toepassing van de hardheidsclausule en om de vaststelling van een bijzondere regeling voor bepaalde groepen personeel.

Tenslotte wordt in het besluit op diverse plaatsen een bevoegdheid toegekend aan het – niet nader omschreven – bevoegd gezag. Dit bevoegd gezag is daarom niet nader omschreven omdat bij de verschillende departementen en Hoge Colleges van Staat de situatie verschillend kan zijn. Ook kan binnen een departement of Hoog College het bevoegd gezag voor het geven van een opdracht tot een dienstreis een ander gezag zijn dan het gezag dat toestemming kan geven voor het gebruik van een bepaald vervoermiddel of dat de vervoerklasse kan bepalen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

De omschrijving van het begrip «betrokkene» in onderdeel b leidt ertoe dat dit besluit van toepassing is op het personeel dat valt onder het Sectoroverleg Rijkspersoneel. In tegenstelling tot het Reisbesluit binnenland valt onder dit begrip niet de persoon die op verzoek of met goedvinden van het bevoegd gezag zich ten behoeve van het Rijk met enige dienstverrichting belast. Het gaat in het Besluit binnenland om niet-in-dienstzijnd personeel. Daarbij wordt vooral gedacht aan sollicitanten. Na een sollicitatiegesprek komen zij in aanmerking voor een tegemoetkoming in de gemaakte reiskosten op basis van het laatstgenoemde besluit. Omdat sollicitanten sporadisch te maken hebben met reiskosten in het buitenland is het niet-in-dienstzijnd personeel niet meegenomen in het onderhavige besluit. Naast sollicitanten kunnen ook nog andere, niet-in-dienstzijnde, personen voor de overheid diensten verrichten. Indien dit personeel ten behoeve van departementen een dienstreis naar het buitenland maakt dan kunnen de departementen daarvoor zelfstandig regelingen (in een bijzondere overeenkomst met dat personeel of met de werkgever van dat personeel) treffen. De bepalingen van dit besluit kunnen daarbij worden gevolgd.

Het begrip dienstreis wijkt enigszins af van dat in het Reisbesluit binnenland, maar komt materieel overeen met het begrip krachtens het Reisbesluit 1971. Het feit dat blijkens onderdeel c een dienstreis, behoudens één uitzondering, een reis is in verband met het verrichten van werkzaamheden buiten Nederland alsmede het hiermee verband houdende verblijf, impliceert dat de duur van de dienstreis wordt bepaald door:

- a. de tijd die voor aanvang van de werkzaamheden moet worden besteed aan het reizen naar de plaats of plaatsen waar of van waaruit de werkzaamheden moeten worden verricht;
- b. de tijd die in verband met het verrichten van de werkzaamheden in het buitenland moet worden verbleven;
- c. de tijd die na beëindiging van de werkzaamheden aan de terugreis moet worden besteed.

Artikel 4

Het beginpunt en het eindpunt van de buitenlandse dienstreis zal veelal de woning van betrokkene zijn. Het kan echter ook de plaats zijn waar betrokkene normaliter zijn werkzaamheden verricht (de plaats van tewerkstelling) of eventueel zelfs een andere plaats. Ook kunnen het begin- en het eindpunt van elkaar verschillen. Het verdient dan ook de voorkeur dit niet centraal te regelen, maar de mogelijkheid te creëren, dat het bevoegd gezag hierover afhankelijk van de concrete omstandigheden van het geval tot een feitelijke vaststelling komt.

Artikel 5

Het is uiteraard niet de bedoeling dat betrokkenen die voor een reis reeds uit anderen hoofde aanspraak maken op een vergoeding wegens verblijfkosten of reiskosten door declaratie van de kosten op grond van dit besluit ook nog eens in aanmerking zou komen voor de reguliere vergoedingen van die kosten. In dit artikel is daarom tot uitdrukking gebracht dat op vergoedingen waarop krachtens dit besluit aanspraak bestaat de vergoedingen die van derden voor de betreffende kosten zijn ontvangen in mindering worden gebracht. Voor zover er na deze aftrek nog een bedrag resteert wordt dit aan de betrokkene toegekend. Daarbij

geldt een uitzondering voor de situatie waarin voor de betrokkene een vanwege de Commissie van de Europese Gemeenschappen vastgestelde vergoedingsregeling voor reis- en verblijfkosten (een communautaire regeling) van toepassing is. Dit is bijvoorbeeld het geval voor de betrokkene die gedurende een bepaalde tijd bij één van de diensten van de Commissie tewerk is gesteld. Gelet op het ruimschoots toereikende karakter van de regelingen van de Commissie op het punt van de reis- en verblijfkosten wordt het in een dergelijke situatie voor de duur van betreffende tewerkstelling overbodig geacht dat de betrokkene ook nog aanspraak zou kunnen doen gelden op vergoedingen krachtens dit besluit. Onjuist ook omdat de Commissie qua vergoedingen gelijkheid nastreeft voor de aan haar toegewezen nationale ambtenaren. De aanspraak op vergoedingen krachtens dit besluit vervalt daarom voor de periode dat de communautaire regeling van kracht is. Een ander voorbeeld van betrokkenen op wie een dergelijke communautaire regeling van toepassing is betreft de betrokkenen die op basis van het zogenaamde Karolus-programma zijn uitgezonden. Ook zij kunnen dus, voor de duur van de uitzending, geen aanspraak maken op vergoedingen krachtens dit besluit.

Artikel 6

In het eerste lid van dit artikel wordt bepaald dat vergoed worden de kosten van het openbaar vervoer, vliegreizen en bootreizen die in verband met de dienstreis metterdaad zijn gemaakt. Voor de beoordeling van de metterdaad gemaakte kosten is het noodzakelijk dat bij de declaratie bewijsstukken worden overgelegd. Het doen overleggen van alle vervoerbewijzen heeft als bijkomend voordeel dat het bevoegd gezag direct de op de declaratie vermelde bedragen kan controleren en dus niet meer de tarieven van de verschillende vervoerbedrijven en -maatschappijen behoeven te worden geraadpleegd.

Het schaalcriterium dat op grond van het Reisbesluit 1971 werd gehanteerd voor de beoordeling van de klasse waarin de betrokkene gerechtigd is voor rijksrekening te reizen, is afgeschaft. Treinreizen kunnen, zoals dat ook in het Reisbesluit binnenland is bepaald, steeds in de eerste klasse worden gemaakt, terwijl bij het gebruik van een ander vervoermiddel met vervoerclassen (vliegtuigen en boten) door het bevoegd gezag de vervoerklasse wordt bepaald (tweede lid). Aan deze verandering liggen met name twee overwegingen ten grondslag. De eerste is dat het schaalcriterium, mede gelet op de gewijzigde maatschappelijke opvattingen, niet langer gepast is. De tweede overweging is dat vanwege de vele tarieven en tariefvoorwaarden, met name bij het vliegverkeer, het beste in de praktijk kan worden beoordeeld welke vervoerklasse voor de betreffende dienstreis de voorkeur verdient.

Net als krachtens het Reisbesluit 1971 worden onder meer de vervoerkosten van het station, de haven, of het vliegveld van aankomst naar de plaats van bestemming of het hotel op de heenreis en op de terugreis, gezien als met de dienstreis verband houdende kosten die afzonderlijk kunnen worden vergoed (vierde lid). Dit in tegenstelling tot in andere situaties gemaakte kosten van plaatselijk vervoer in het buitenland, die in de regel uit de verblijfkostenvergoeding dienen te worden bestreden (zie de toelichting op artikel 10).

Artikel 7

Zoals vermeld in het algemene gedeelte ligt aan dit besluit mede ten grondslag het algemene streven de automobiliteit terug te dringen. In verband hiermee is als doelstelling geformuleerd dat dit besluit de mogelijkheden tot vergoeding voor autogebruik zoveel mogelijk dient te beperken. Gelet daarop heeft het kabinet besloten voor het gebruik van een eigen auto bij dienstreizen in het buitenland geen vergoeding toe te

kennen. Ook niet indien een dienstreis naar een omliggend land gaat en het daarbij in sommige gevallen doelmatiger kan zijn een eigen auto te gebruiken. Dienstreizen naar de omliggende landen hebben namelijk in overgrote mate als bestemming de grote steden. Deze steden zijn per openbaar vervoer goed bereikbaar. Indien dit niet het geval is, kent dit besluit daarvoor speciale regelingen (gehuurde vervoermiddelen, taxi). Alleen in bijzondere omstandigheden kan op grond van de hardheidsclausule (artikel 14) het gebruik van een eigen auto worden toegestaan. Gelet op het voorgaande verschilt de opzet en de redactie van dit artikel met de desbetreffende artikelen in het Reisbesluit binnenland inzake de vergoeding voor het gebruik van een eigen motorvoertuig. Ook is in verband hiermee geen carpoolregeling als vermeld in het Reisbesluit binnenland opgenomen.

Het bevoegd gezag dient te beoordelen of voor een binnen Nederland verlopend reisgedeelte, dat aansluit op een reisgedeelte van een buitenlandse dienstreis per openbaar vervoer, vliegtuig of boot, het gebruik van een eigen motorvoertuig nodig is. Daarbij kunnen zich twee situaties voordoen. In de eerste plaats dat voor dat reisgedeelte openbaar vervoer niet mogelijk of niet doelmatig is en in de tweede plaats dat reisgedeelte wel op doelmatige wijze per openbaar vervoer kan worden afgelegd. Indien in de eerstgenoemde situatie door het bevoegd gezag toestemming wordt verleend voor het gebruik van het eigen motorvoertuig, dan bestaat aanspraak op de hoge kilometervergoeding (thans 57 cent).

Aangetekend wordt hierbij dat bij de beoordeling van het al dan niet noodzakelijk zijn van het gebruik van een eigen motorvoertuig ook de eventuele mogelijkheid van een (trein/schiphol)taxi kan worden betrokken.

Indien het bevoegd gezag toestemming heeft verleend voor het gebruik van een eigen motorvoertuig in de situatie dat het afleggen van het reisgedeelte binnen Nederland wel op doelmatige wijze per openbaar vervoer mogelijk is, bestaat aanspraak op de (bevroren) vergoeding van 19 cent per kilometer. Om deze tegemoetkoming te kunnen ontvangen dient, evenals bij een binnenlandse dienstreis het geval is, sprake te zijn van een bijzonder geval, waarbij het bevoegd gezag de toestemming eerst verleent na een afweging tussen het algemeen belang bij een reductie van de automobilititeit en het persoonlijk belang van betrokkene bij het reizen per eigen vervoermiddel.

Artikel 8

Het gebruik van een gehuurd vervoermiddel of een taxi is tegen vergoeding mogelijk in de situatie dat dit naar het oordeel van het bevoegd gezag om redenen van dienstbelang noodzakelijk is. Vanuit het streven om de automobilititeit te verminderen, is ervoor gekozen om in het geheel geen vergoeding voor kosten in verband met de huur van een vervoermiddel meer mogelijk te maken, indien de noodzaak tot het gebruik ervan niet aanwezig is.

Bij de huur van een auto door de betrokkene kan daarvoor fiscaal onbelast maximaal een bedrag van 57 cent (per 1 januari 1994) per kilometer worden vergoed. Indien de huurprijs hoger ligt dan het aantal verreden kilometers vermenigvuldigd met 57 cent dan wordt het hogere bedrag dus tot het loon gerekend.

Deze fiscalisering kan worden voorkomen indien de auto door het bevoegd gezag wordt gehuurd of betrokkene de auto namens het bevoegd gezag huurt (en de huurkosten rechtstreeks voor rekening van het bevoegd gezag komen). In een dergelijke situatie is er sprake van vervoer vanwege de werkgever. Dit leidt dan niet tot een bijtelling bij het fiscale inkomen. Er dient wel rekening mee te worden gehouden dat toepassing van de fiscale regels met zich mee kan brengen dat de

betrokkene bij privé-gebruik van de huurauto 20% of 24%, dan wel naar tijdsgelang een deel hiervan, van de cataloguswaarde van de auto als inkomen moet bijtellen. In dit verband wordt voorts opgemerkt dat ook als de betrokkene de auto niet voor privé-ritten gebruikt het raadzaam is dat een sluitende kilometeradministratie door betrokkene wordt bijgehouden. Een dergelijke administratie kan nodig zijn om aan te tonen dat er inderdaad geen sprake is geweest van privé-gebruik van de auto.

De genoemde fiscale aspecten bij gebruik van een huurauto gelden niet ten aanzien van een taxi. De aangetoonde werkelijke tijdens dienstreizen gemaakte taxikosten kunnen namelijk wel altijd volledig fiscaal onbelast worden vergoed.

Artikel 9

Door het bevoegd gezag kan worden bepaald of, en zo ja hoeveel keer, per dienstreis van lange duur voor een kort bezoek de betrokkene tegen vergoeding naar de woonplaats mag reizen. Anders dan bij het Reisbesluit 1971 het geval was, behoeft hiervoor geen overeenstemming te bestaan met de Minister van Binnenlandse Zaken. Voor het bevoegd gezag wordt aldus de ruimte gecreëerd beter rekening te houden met de verschillende situaties die zich in de praktijk kunnen voordoen.

Artikel 10

In dit artikel wordt aangegeven in welke gevallen wel en in welke gevallen geen aanspraak bestaat op een vergoeding wegens verblijfkosten. Het eerste en tweede lid wijken redactioneel af van het eerste lid in het Reisbesluit binnenland.

In het tweede lid wordt tot uitdrukking gebracht dat alleen de met de dienstreis verband houdende noodzakelijk gemaakte verblijfkosten worden vergoed en dat de Minister van Binnenlandse Zaken daar regels voor stelt. Bij het stellen van die regels zullen, evenals dat thans het geval is, als uitgangspunt de bedragen worden gehanteerd die zijn opgenomen in de Schedules of Daily Subsistence Allowance Rates (DSA-Rates) van de Verenigde Naties.

Bij de vaststelling van de toe te kennen verblijfkostenvergoedingen zal rekening worden gehouden met de volgende punten.

1. De betrokkene die op dienstreis is bespaart zich kosten voor kleine uitgaven en voor maaltijden in de thuissituatie.

2. Afhankelijk van de duur van de dienstreis kunnen de kostenpatronen van de betrokkene variëren. Zo kunnen bepaalde kosten toenemen en andere kosten verminderen. Voor zover er sprake is van een dienstreis van 60 dagen of korter zullen de totale verblijfkosten per dag naar verwachting in de regel echter geen noemenswaardige wijziging ondergaan.

3. De meeste dienstreizen hebben steden als reisdoel.

Qua systematiek wordt aangesloten op die van het Reisbesluit binnenland: ook voor de buitenlandse dienstreizen zullen derhalve zogenaamde opbouwcomponenten gelden, hetgeen betekent dat op de vergoedingen voor maaltijden en logies eerst aanspraak ontstaat voor zover daarvoor daadwerkelijk kosten zijn gemaakt. Naast de componenten voor maaltijden en logies is er de zogenaamde uurvergoeding, die bedoeld is om kleine uitgaven te bestrijden. Indien aanspraak bestaat op een verblijfkostenvergoeding, bestaat aanspraak op een vergoeding voor kleine uitgaven.

Voor vergoeding van logieskosten komen in aanmerking de werkelijk gemaakte logieskosten in een daarvoor bestemde gelegenheid tot een bepaald maximum bedrag. Uitbetaling hiervan vindt alleen plaats op basis van een overgelegd bewijsstuk. De vergoedingen voor gemaakte kosten voor maaltijden in een daarvoor bestemde gelegenheid zijn forfaitair vastgesteld alsmede de uurvergoeding voor gedane kleine

uitgaven. Zij kunnen in beginsel zonder overgelegde bewijsstukken worden toegekend.

Uit de uurvergoeding wegens verblijfkosten dienen onder meer de volgende (meer)kosten te worden bestreden (dit staat los van de kosten die ingevolge artikel 6, vierde lid, kunnen worden vergoed):

- a. (meer)kosten van het plaatselijk vervoer in het buitenland, zoals die voor de tram, bus of metro e.d.;
- b. meerkosten van dranken, versnaperingen, e.d.;
- c. meerkosten van recreatie;
- d. meerkosten voor het verzilveren van cheques e.d.;
- e. meerkosten van lokale telefoongesprekken, port en fooien;
- f. huur van dekstoelen (bij bootreizen).

De gekozen systematiek van een forfaitaire vergoeding voor overige (kleine) kosten brengt met zich mee dat ook de kosten van plaatselijk vervoer voortvloeiend uit de werkzaamheden uit genoemde uurvergoeding te worden bekostigd. Er is niet overgegaan tot het vergoeden van de werkelijke vervoerskosten mede omdat dit extra (uitvoerings)lasten voor zowel werkgever (extra administratie van plaatsbewijzen; extra controle: hebben die plaatsbewijzen betrekking op de werkzaamheden of hebben ze te maken met privé-uitgaven) als voor de ambtenaar (bewaren van plaatsbewijzen e.d.) meebrengt. Het gaat als regel om geringe bedragen. Indien de kosten van het plaatselijk vervoer in verband met het veelvuldig gebruik hoog zijn en de uurvergoeding niet toereikend is om die kosten daaruit te betalen kan een beroep op het zevende lid van dit artikel worden gedaan.

In de vergoeding wegens verblijfkosten zijn daarentegen niet de volgende kosten begrepen:

- a. het bedrag van eventueel verschuldigde en betaalde bijkomende kosten van aankoop van de voor de reis benodigd geachte buitenlandse betaalmiddelen en voor de verkoop van niet gebruikte gedeelten van die geldmiddelen;
- b. het bedrag van verschuldigde en betaalde kosten van aanschaf of verlenging van een paspoort, van aanschaf van een toeristenkaart, voor het verkrijgen van een visum, voor een noodzakelijk te achten reservering voor een hotelkamer en voor een nodig geachte annuleringsverzekering;
- c. kosten van wassen en onderhoud van kleding.

Voor het geval een minister in een bepaald geval aanleiding ziet om ook voor deze kosten een vergoeding te verlenen, dan zou daarvoor de hardheidclausule (artikel 14) kunnen worden toegepast. Aangetekend zij wel, dat een vergoeding voor het wassen en onderhoud van kleding alsmede voor de kosten van een paspoort of toeristenkaart tot het fiscale loon moet worden gerekend.

Het kan voorkomen dat een dienstreis langer duurt dan 60 dagen, bijvoorbeeld vanwege een tijdelijke tewerkstelling van de betrokkene in een plaats buiten zijn standplaats. In die situatie wordt het niet reëel geacht dat gedurende de gehele periode van tijdelijke tewerkstelling aanspraak kan worden gemaakt op de volledige normvergoedingen. De gedachte hierbij is, dat de kosten van het levensonderhoud bij een langdurig verblijf in een bepaalde omgeving, door bijvoorbeeld andere huisvesting en betere bekendheid met de eetgelegenheden, afnemen. In de Reisregeling buitenland zal onderscheid in de vergoedingsmogelijkheden worden aangebracht. Tijdens deze dienstreis kan een bezoekreis als bedoeld in artikel 9 van het besluit plaatsvinden. De duur van de dienstreis wordt hierdoor wat betreft de 60 dagen telling niet onderbroken.

Op grond van het Reisbesluit 1971 bestaat onder meer geen aanspraak op een vergoeding voor verblijfkosten indien de dienstreis of het dienstreisgedeelte in Nederland dat aansluit op een reisgedeelte dat per boot of vliegtuig wordt afgelegd korter duurt dan drie uur. In de nieuwe situatie geldt voor het ontstaan van de aanspraak op een vergoeding voor verblijfkosten dat de minimale duur van een dienstreis of van het hiervoor genoemde dienstreisgedeelte in Nederland vier uur dient te zijn. Aan de wijziging van drie naar vier uur ligt een veranderde opvatting ten grondslag; thans wordt het maken van verblijfkosten niet meer noodzakelijk geacht als betrokkene niet langer dan vier uur onderweg is dan wel in Nederland verblijft.

In beginsel bestaat geen aanspraak op een vergoeding voor overnachting en maaltijden indien de overnachting en de maaltijden in een rijksoverheidsinstelling kunnen worden genoten (vierde en vijfde lid). Reden hiervoor is dat ervan wordt uitgegaan dat de op dienstreis zijnde betrokkene die bij zo'n instelling een overnachting wordt verstrekt dan wel een maaltijd kan nuttigen, niet zodanige kosten behoeft te maken dat dit een vergoeding rechtvaardigt. Dit mede gelet op het feit dat aan maaltijden thuis of op de plaats van tewerkstelling ook kosten zijn verbonden.

De betrokkene wordt onder meer geacht voeding of nachtverblijf van overheidswege te genieten, indien hij:

- a. met gebruikmaking van hem voor rekening van het Rijk verstrekte maaltijdencoupons een of meer maaltijden geniet tijdens een reis per trein;
- b. met gebruikmaking van hem voor rekening van het Rijk verstrekt plaatsbewijs voor een reis per boot – waarbij de verzorging aan boord in de passageprijs is begrepen – maaltijden geniet aan boord van een boot;
- c. met gebruikmaking van een hem voor rekening van het Rijk verstrekt wagenbiljet, in een slaapwagen van een trein overnacht;
- d. met gebruikmaking van een hem voor rekening van het Rijk verstrekt plaatsbewijs dat recht geeft op een hutaccommodatie, aan boord van een boot overnacht;
- e. tijdens het verblijf in het buitenland voor het bijwonen van een conferentie of het volgen van een cursus voor voeding en/of nachtverblijf zelf geen kosten behoeft te betalen omdat te zijnen behoeve door de rijksdienst een bedrag is of wordt betaald waarin bedoelde kosten zijn begrepen;
- f. tijdens het verblijf in het buitenland voor voeding of nachtverblijf zelf geen kosten behoeft te betalen, omdat deze kosten aan de werkgever in rekening worden gebracht en rechtstreeks door de werkgever aan het hotel worden betaald.

De onder f bedoelde betaling van kosten door de werkgever kan geschieden op basis van een hotelrekening. Voor zover op de hotelrekening mede kosten voor interlokale en internationale zakelijke telefoongesprekken zijn opgenomen kunnen deze kosten uiteraard eveneens rechtstreeks door de werkgever aan het hotel worden betaald.

Aan het bevoegd gezag wordt voorts, in het zesde lid, de mogelijkheid geboden een lagere vergoeding wegens verblijfkosten vast te stellen voor (groepen en individuele) ambtenaren die veelvuldig dienstreizen maken. Achtergrond hiervan is de gedachte dat daardoor adequaat rekening kan worden gehouden met de afwijkende kostenpatronen van de te onderscheiden (groepen) ambtenaren. De afwijkende patronen kunnen bijvoorbeeld verband houden met de omstandigheid dat betrokkene door de aard van zijn werkzaamheden geen gebruik kan maken van de horecabedrijven.

Het kan voorkomen dat de vergoeding voor verblijfkosten ontoereikend is de kosten die een betrokkene in verband met verblijf heeft moeten maken te bestrijden. Bijvoorbeeld, omdat de prijzen ter plaatse tussentijds aanzienlijk zijn gestegen. Het zevende lid biedt het bevoegd gezag de mogelijkheid de meerdere kosten, geheel dan wel gedeeltelijk, te vergoeden. Voorwaarde daarbij is dat de betrokkene aan de hand van bewijsstukken aantoont dat de met inachtneming van de overige leden voor de dienstreis berekende vergoeding wegens verblijfkosten onvoldoende is.

In het achtste lid is het begrip van overheidswege beperkter omschreven dan in het Reisbesluit 1971 en het Reisbesluit binnenland. Reden hiervoor is onder meer dat de kosten van maaltijden genuttigd in restaurants behorende bij internationale organisaties in het buitenland prijziger kunnen zijn dan die bij het Rijk. In verband hiermee is het wenselijk dat ook voor dergelijke maaltijden een vergoeding wordt gegeven. Daarnaast is wel artikel 5 van toepassing. Op grond van dat artikel worden ontvangen vergoedingen van derden voor de in dit besluit bedoelde kosten in mindering gebracht op de vergoedingen krachtens dit besluit.

Artikel 12

Dit artikel komt overeen met artikel 3, derde lid, van het Reisbesluit 1971. Ter uitvoering daarvan zal in de Reisregeling buitenland een voorziening worden opgenomen, die overigens aanmerkelijk minder uitgebreid zal zijn dan paragraaf 16 van de Reisbeschikking buitenland. Het zal daarbij gaan om een kaderbepaling, waarbinnen het bevoegd gezag de mogelijkheid verkrijgt tot de vaststelling van een tegemoetkoming over te gaan tot ten hoogste 50% van de werkelijk gemaakte naar het oordeel van het bevoegd gezag noodzakelijke kosten, met inachtneming van een maximumbedrag aan tegemoetkoming van f 1000 per jaar, waarvan f 500 voor polaire gebieden en f 500 voor tropische gebieden.

Artikel 13

De kosten in verband met ziekte of ongeval die ten laste van de betrokkene blijven, zullen in het algemeen de kosten zijn die resteren nadat zijn ziektekostenverzekering heeft uitgekeerd.

Een op grond van dit artikel verleende vergoeding voor ziektekosten wordt tot het loon gerekend voor zover de vergoeding betrekking heeft op verstrekkingen die onderdeel uitmaken van het ziekenfondspakket.

In de situatie dat na een ongeval sprake is van blijvende invaliditeit of indien de betrokkene als gevolg van het ongeval overlijdt, bieden de ambtelijke rechtspositieregelingen de mogelijkheid van een uitkering boven het (invaliditeits)pensioen aan de betrokkene dan wel diens nagelaten betrekkingen.

Indien er sprake is van lichamelijk letsel of overlijden ten gevolge van een ongeval waarvoor een derde aansprakelijk kan worden geacht, kan de betrokkene respectievelijk zijn nagelaten betrekkingen, desgewenst rechtsbijstand inroepen voor het verhaal van persoonlijke schade (smartegeld, inkomstenderving en dergelijke) bij het Ministerie van Financiën.

Schade aan, dan wel verlies of diefstal van door betrokkene in verband met de dienstreis voor eigen gebruik medegenomen noodzakelijke bagage (waaronder in ieder geval niet wordt verstaan geld of geldswaardige papieren) wordt in beginsel vergoed tot ten hoogste f 5000 per

dienstreis. Betrekkelijk geringe schade (bagatelschade) komt niet voor vergoeding in aanmerking.

Indien een groot of bijzonder risico (bijvoorbeeld opsporings- en repatriëringskosten) kan worden verwacht, waarbij het wenselijk zou kunnen zijn voor rijksrekening een (collectieve) verzekering af te sluiten, dient vooraf overleg te worden gepleegd met de afdeling Verzekerings-
wezen van het Ministerie van Financiën.

Artikel 14

Op grond van dit artikel heeft de minister de bevoegdheid om bij bijzondere omstandigheden ten aanzien van een betrokkene of een groep van betrokkenen van de gestelde regelen af te wijken.

In dit verband kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de situatie waarin het vanwege privé-omstandigheden van de betrokkene dan wel vanwege redenen van dienst door het bevoegd gezag noodzakelijk wordt geacht dat de betrokkene de dienstreis met de eigen auto onderneemt. Op grond van dit artikel zou dan kunnen worden besloten, om voor het gehele traject een kilometervergoeding te verlenen.

In de situatie dat een afwijkende regeling voor een groep wordt getroffen, wordt ervan uitgegaan dat deze regeling binnen het ministerie algemeen bekend wordt gesteld en dat een afschrift van een dergelijke regeling aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken wordt gezonden.

Wellicht ten overvloede wordt erop gewezen, dat bij het treffen van een voorziening op grond van dit artikel fiscale aspecten een rol kunnen spelen. In dit verband kan het van belang zijn dat kosten waarvoor de voorziening is bedoeld worden aangetoond.

Artikel 15

Voor de toepassing van dit artikel kan onder meer gedacht worden aan afwijkende regelingen voor de betrokkenen die als deskundigen in het kader van technische hulp en bijstand worden uitgezonden.

Artikel 16

Het declareren van kosten geschiedt op een wijze die door het bevoegd gezag wordt voorgeschreven. Het bevoegd gezag kan bij het bepalen van de declaratiemethode onder meer rekening houden met de verwerkingsmogelijkheden van een geautomatiseerde administratie. Bij de declaratie behoren de bewijsstukken te worden overgelegd die op grond van de andere bepalingen van dit besluit worden vereist. Voor zover het bevoegd gezag voorts overlegging van andere bewijsstukken die verband houden met de dienstreis heeft voorgeschreven, dienen deze evenzeer bij de declaratie te worden gevoegd.

Een bepaling tot het verlenen van voorschotten is niet meer opgenomen. Reden hiervoor is dat het kunnen verlenen van voorschotten, ook als het gaat om de kosten van te maken dienstreizen, steeds tot de mogelijkheden van het bevoegd gezag kunnen worden gerekend.

Artikel 17

De vaststelling en de wijziging van de vergoedingen die krachtens dit besluit kunnen worden verleend, behoren tot de onderwerpen waarover georganiseerd overleg moet worden gevoerd. Het ligt in het voornemen met de centrales van overheidspersoneel in dat overleg afspraken te maken over de periodieke aanpassingssystematiek, opdat bij gelegenheid van zo'n aanpassing niet nogmaals overleg behoeft te worden gepleegd, tenzij daarom door één van de leden wordt gevraagd.

Artikel 19 en 20

Door de intrekking van het Reisbesluit 1971 (artikel 18) zou tevens de vergoedingsmogelijkheid komen te vervallen ten aanzien van enkele hoge functionarissen, waarin artikel 11 van dat besluit voorziet. Dit is echter niet de bedoeling. Derhalve is de regeling van de vergoeding van kosten bij dienstreizen, zowel in het binnenland als het buitenland, voor de ministers en de staatssecretarissen, de vice-president van de Raad van State, de president van de Algemene Rekenkamer en de directeur van het Kabinet der Koningin, alsmede hun waarnemers of vervangers en degenen die hen vergezellen in het onderhavige besluit opgenomen. Artikel 19 ziet op buitenlandse dienstreizen. En in artikel 20 is voorzien in aanpassing van artikel 18 van het Reisbesluit binnenland voor binnenlandse dienstreizen.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
D. I. J. W. de Graaff-Nauta